

Rejsebeskrivelse nr. 30

Mandag den 01. juli 2019 - Apia Marina, Samoa:

Vækkeuret ringede klokken tidligt her mandag morgen, så vi kunne FaceTime hjem og få set vores mindste piger inden deres sengetid for dem søndag aften, og vi fik snakket med alle vores børn. Det har vist ikke regnet i nat, men alt er gennemblødt og klamt, så i dag må solen gerne brage igennem for fuld styrke. Der var meget lidt vind, så vi afmonterede lazy bag'en, som igen trængte til reparationer hist og pist, så symaskinen blev fundet frem. Lazy bag'en skulle lige tørre lidt, så først blev bådsmandsstolen repareret (den ene lomme var næsten revet af). Bagefter var det lazy bag'ens tur. Og så vaskede vi da også lige tre maskinfulde tøj og håndklæder. Bagefter gik vi over på den anden side af gaden, hvor syværksted og ice cream-butikken Ooh La La lå og, hvor vi kunne få udleveret dén t-shirt, som kommentatoren fra fire knive konkurrencen havde lovet os. En flot, sort t-shirt med Siva Afi-logoet på. Og så kom der da også lige en lille byge.

Tirsdag den 02. juli 2019 - Apia Marina, Samoa:

I løbet af natten fik vi flere byger, men morgenen var tør med en himmel med ganske få, blå pletter. Efterhånden skiltes skyerne dog, og solen brød frem - sådan ind i mellem. De sorte t-shirts blev lagt i blød - og de smittede helt vildt af - med rød overskudsfarve - og hvorfor rødt??? Vi syede en sele til solsejlet til beskyttelse af forsejlet dér, hvor vi binder solsejlet rundt om forsejlet. Vi fik også syet nye velcrostrapper på Rescue Buoy. Kjeld fik fuget rundt om og tætnet lukkemekanismen i lemmen, så det ikke længere kan dryppe ned på bordet i regnvej. Efter frokost tog vi os en lille lur, og resten af eftermiddagen blev det vejr til at skrive lidt på dagbogen, for det regnede i rigelige mængder. Hen under aften var der dog ophold mellem bygerne.

Onsdag den 03. juli 2019 - Apia Marina, Samoa:

Det havde regnet en del i løbet af natten, og om morgenen fik vi også nogle byger - de fleste blev varslet af en heftig vind, og når så det begyndte at regne, løjede vinden lige så stille, men med al den regn var havnebassinet ret så mudret med masser af træstammer, grene og blade. I løbet af formiddagen fik vi ind i mellem enkelte solstrejf. Vi snakkede lidt med den unge mand fra den new zealandske båd Scoot, som var kommet i havn i går, og som lå ved siden af os. Han fortalte bl.a., at de var kommet hertil fra Tonga, men de havde ikke haft voldsomme oplevelser undervejs - de havde jo så også sejlet MED vinden - skal vi til Tonga, skal vi sejle MOD vinden. Da han havde hørt, at vi havde planer om at sejle til Tonga, kom han og forærede os et sim-kort købt på Tonga, og hvor de ikke havde brugt alle data op. Det blev bare ved med at regne ind imellem hele eftermiddagen og aftenen med. Vi var lige et smut i supermarkedet Frankie's kort herfra, hvor vi handlede bl.a. lidt grøntsager.

Torsdag den 04. juli 2019 - Apia Marina, Samoa:

Havde det mon regnet i nat? Det tror jeg da nok lige, det havde - og det fortsatte med nogle heftige regnbyger om morgenen. Den amerikanske katamaran med David som skipper udsejlede ved ni-tiden med kurs mod Fiji. Vi hilste på og talte en stund med den unge mand på Imagine - den store katamaran, som lå langskibs for enden af broen. Han havde lagt mærke til os i Papeete på grund af vores hard top bimini - han havde nemlig også haft en Lagoon 450, men havde opgraderet til en Xquisite Yacht - dobbelt pris, men den var det værd, fortalte han. Vi gik lidt hen i byen for bl.a. at købe billetter til åbningsceremonien for Pacific Games 2019. Vi købte billetter til siddepladser til hovedtribunen på langsiden - 50 TALA pr. stk. Det foregår på søndag. Vi gik også ind i supermarkedet Lucky Buy for at tjekke grøntafdelingen. Bagefter gik vi tilbage til båden, hvor vi kunne konstatere, at vi havde fået nye naboer - en fransk Outremer. En beboer, Mark, på en anden båd på havnen - Excel - hørte, at vi havde planer om at sejle til Tonga, og han havde et par bøger, som handlede om Tonga og, som vi gerne måtte låne. Han havde også et kort, hvorpå han havde indtegnet gode ankerpladser. Han havde sejlet på Tonga i fire måneder. Kjeld indskannede

begge bøger. Sidst på eftermiddagen lagde vinden sig, og solen tittede frem, inden den gik ned. Og så var der tørvejr resten af aftenen.

Fredag den 05. juli 2019 - Apia Marina, Samoa:

Det havde slet ikke regnet i nat, og morgenen var tør og med masser af solskin (og så snakker vi ikke mere om alle de regnvejrstunge skyer inde over bjergene). Jeg fik blandet dej til rugbrød og morgenboller, og Kjeld gik til angreb på rustpletterne rundt omkring på båden. Efter frokost gik jeg fuldstændig rengøringsamok nede i vores kahyt - ikke fordi jeg kan lide det, men der trængte, - og så var jeg træt ;) Godt at Kjeld snart fandt en gin & tonic frem. Kjeld havde i øvrigt også brugt en del af eftermiddagen på at planlægge lidt mere på vores videre færd. Uha, der kommer så mange input fra flere af sejlerne her i havnen, så det er spændende, hvordan vores videre sejlads kommer til at hænge sammen.

Lørdag den 06. juli 2019 - Apia Marina, Samoa:

I dag er det min lillebrors fødselsdag. Stort tillykke med den runde dag, kære bror. Vi vågnede i øvrigt op efter en tør nat, og der var solskin fra en næsten skyfri himmel. Der hang blot nogle høje, tynde skyer hist og pist. Der kom dog enkelte "rigtige" skyer. I dag gjaldt hovedrengøringen så køkken og salon, og det gik en stor del af dagen med. Kjeld ajourførte hjemmesiden med de seneste to måneders rejsebeskrivelser. Bagefter gik vi ud for at handle et par småting, herunder noget morgenmadscrüsli, men det er godt nok svært at finde på disse kanter. Enten er det noget i retning af kakaodryssede, poppede ris eller noget andet poppet med alle regnbuens farver og i øvrigt tilsat ret meget sukker. Kjeld gav aftensmad på Seafood Restaurant lige på den anden side af gaden, og bagefter gik vi ind til naboen og købte en is.

Søndag den 07. juli 2019 - Apia Marina, Samoa:

Morgenen var grå og meget skyet. Der var kommet en enkelt byge i nat, men der var tørt nu. Der gik dog ikke lang tid, før skyerne fik overtaget, og om eftermiddagen begyndte det at styrte ned i lårtykke stråler - og midt eftermiddag var der også en del torden. Kjeld var ellers kommet godt i gang med at vaske dækket. Jeg lavede ikke så meget i dag - var lagt ned af en voldsom hovedpine. Jeg fik dog orden på alle vores bon'er og fakturaer. Da klokken nærmede sig 17, skulle vi jo afsted til den store åbningsceremoni for Pacific Games Samoa 2019, hvor dørene åbnede kl. 17, og hvor showet startede kl. 18:30. Allerede ved 16-tiden var regnen meget langsomt begyndt at stilne lidt af - der kom stadig lidt finregn, da vi gik op mod Apia Park Stadium, men som vi oplevede til finalen i fire knive konkurrencen, var det som om vejrguderne var os - og deltagerne - nådige og holdt tørt. Der var indmarch, taler, en kort prædiken, fyrværkeri, masser af showdans med - ja, der blev nævnt 3.000 deltagere, og der var i hvert fald rigtig, rigtig mange, og hele dette show blev fulgt af forskellige beretninger gennem historien, hvilket de enkelte shows symboliserede, og så var der skønsang og operettesang, og det hele sluttede af ved 21:30-tiden med et enormt stort fyrværkeri. I forbindelse med indmarchen var der flere af landene, der lige præsterede lidt danseopvisning, inden de fortsatte rundt på stadionbanen. Og da må man da bryde sammen og tilstå, at vi havde fået nogle ret gode siddepladser, for det hele foregik med front mod os, inden deltagerne fortsatte rundt. Sikke en spektakulær aften.

Mandag den 08. juli 2019 - fra Apia Marina, Samoa til Nuiatoputapu, The Kingdom of Tonga:

Vi vågnede ved at det regnede - igen, og klokken tidligt ringede vækkeuret - vi skulle jo gerne FaceTime hjem og hilse på alle de kære store og små. Det lykkedes :) Så fortsatte Kjeld, hvor han på grund af regnvejret slap i går med at skrubbe dæk. Ved ni-tiden kom Sharon, så vi kunne afregne havnepenge: 1000 TALA i alt. Bagefter gik vi til Immigrations for udklarering. Igen skulle vi udfylde flere forskellige blanketter. Vi mødte både besætningen fra Serafina og dem fra Scoot - begge både skulle også udklarere. Da vi havde afleveret alle blanketter sammen med vore pas, kunne vi sidde og vente, mens passene blev stemplet - det tog så ca. 40 minutter. Så manglede vi bare Customs, så mens jeg begyndte at forberede frokosten, smuttede Kjeld derhen og fik ordnet

de sidste formaliteter. Besøget hos Customs kostede 54 TALA. Så spiste vi frokost og gik derefter hen til det nærmeste supermarked og brugte de sidste kontanter. Og jeg har da helt glemt at skrive, at det bare regnede og regnede med en smule ophold ind i mellem. Vi begyndte nu at gøre klar til udsejling, og kl. 17 startede vi motorerne, dvs. Kjeld bøvlede noget med at starte BB motor - er startrelæet defekt? Nå, men det lykkedes, og så besluttede han, at selv om vi sejlede for sejl, blev BB motor ikke stoppet - kun sat i frigear. Vi slap fortøjningerne i regnvejret og sejlede ud, hvor det blev tørvejr. Vi havde kurs først mod N, og siden mere mod NV. Kl 17:30 rullede vi genuaen ud til BB, og ti minutter senere havde de mørke skyer taget så meget af lyset, at vi tændte lanternerne. Der var efterhånden et tæt skydække, og ved 19-tiden var der meget mørkt, og det regnede igen. Vindhastigheden lå det meste af tiden mellem 11 og 16 kts - oftere tættere på 11kts. Vind og sø kom ind agten fra nu. Ved 22-tiden fik vi nogle korte glimt af månen, som var næsten halv. Ved 22:20-tiden drejede vinden pludselig i nord - på det tidspunkt sejlede vi på det smalleste sted mellem Savaii og Upolu, Samoa, og samtidig kom der en heftig regnbyge/squall med vind på 22 kts. Hen under midnat blev det nogenlunde tørt igen.

Tirsdag den 09. juli 2019 - mod Niuatoputapu, The Kingdom of Tonga:

Resten af natten vekslede det mellem tørt og regn. Ved 02-tiden løjede vinden, så BB motor blev sat på 1.500 RPM. Vi nåede at se enkelte stjerner, inden himlen atter blev dækket af tunge skyer, og ved 05-tiden begyndte det at lyne, men der var ingen torden. Ved 06:30-tiden blev genuaen rullet ud igen, nu til SB, og motoren blev sat i frigear. Det blev lyst, men det var vældig skyet OG tørt. Kl. 08 slukkede vi lanternerne. Kl. 09:30 flyttede vi genuaen til BB, men der var altså ikke megen vind til at fylde sejlet - omkring 10 kts, og søen havde efterhånden lagt sig til omkring en meter. Og solen var skisme også fremme ind i mellem. Ved 10-tiden var vinden efterhånden løjet til under 10 kts, så det var svært at få genuaen til at trække, og ved halv elleve-tiden gav vi op og satte omkring 1.500 RPM på BB motor - lidt senere blev det øget til omkring 2.000 RPM, og genuaen blev rullet ind. Vinden løjede bare mere og mere, og der var nærmest blot dønninger tilbage på havet. Eftermiddagen var temmelig skyet, så Kjeld kastede begge fiskeliner ud. Kl. 17:55 var der bid. Vi varmede mad og spiste, inden den forhåbentligt trætte fisk blev trukket ind. En 80 cm lang skipjack/bugstribet tun var der på krogen, og den var meget træt, da vi fik den trukket hen til båden. Kjeld rensede og fileterede den. Godt 4 kg flot, mørkt kød blev der, og det blev straks lagt på køl. Solen gik ned kl. 18:20. Ved 20-tiden var det mørkt, og månen var sløret på grund af skyerne. Allerede ved 22-tiden begyndte det at regne og lyne, og vi fik et heftigt regnvejr og blæsevejr ved 22:30-tiden efterfulgt af voldsomme lyn og mægtige tordenbrag fra kl. 22:50 til godt midnat.

Onsdag den 10. juli 2019 - mod Niuatoputapu, The Kingdom of Tonga:

Efter midnat aftog lynene efterhånden og blev afløst af en smuk stjernehimmel omend noget mørk. Vi kunne ind i mellem på plotteren se et AIS-symbol, og ved 04-tiden kom båden så tæt på, at data blev oplyst, og vi kunne konstatere, at det var den engelske båd Serafina med Liz (Elisabeth) & Roger, som også havde destination mod Niuatoputapu. Der var stadig væk meget lidt vind og en del skyer. Det var blevet lyst ved 07-tiden. Et par timer senere passerede vi den lille ø Tafahi, som vi havde på vores SB side. På nordsiden - og kun der - er der beboelse. Kl. 10:05 lå vi fortøjet til molen ved Pasivulangi Wharf i Niuatoputapi Harbour på nordkysten inden for revet, The Kingdom of Tonga.

Log: 19884 nm

Afgift: gratis at ligge for anker

Vi ladede el-løbehjulene op og tog ind på øen for at finde Customs, Immigrations og sundhedsmyndighederne, og da vi kom ind til byen, blev vi hilst velkommen af en mand i blå kedeldragt, som i selskab med et par andre var ved at opsætte nogle stolper til brug for et eller andet i forbindelse med et arrangement, som finder sted senere på måneden. Han råbte velkommen til skipper, så vi stoppede, og han fortalte, at han ville sørge for at alle myndighederne

kom ned på båden mellem kl. 15 og 16, så vi kunne blive indklareret. Han fortalte også, at vi kunne købe sim-kort hos telekommunikationselskabet, som havde til huse henne i svinget. Banken lå henne bag ved skolen på vej tilbage til havnen. Men vi tog ikke der hen for at veksle. Det ville vi gøre senere på dagen. Vi løb tilbage til båden og spiste frokost, hvorefter vi nappede et lille hvil, inden vi drak eftermiddagskaffe ved 14-tiden. Kl. 15 ankom Quarentine-manden efterfulgt af to kvinder, den ene fra sundhedsmyndighederne og den anden, som klarede både Customs og Immigrations. Da gutten var kommet om bord, bød jeg ham et glas koldt vand, men han ville have noget med alkohol, så vi bød ham et glas rom, og inden der var gået tre kvarter, havde han kylet resten af flaskens indhold - vel omkring 3/4 liter - ned. Vi fik at vide, at indklareringen i alt kostede 133 Pa'anga, som Kjeld ville tage ind og betale i morgen. Han og de to kvinder skulle videre til Serafina, men manden var fuldstændig stiv, og selv om han kom om bord i dinghy'en, gik der kun kort tid, før Roger kom tilbage med ham - han havde sikkert ikke kunnet komme om bord på deres båd, og vi fik ham slæbt om bord hos os, og der kom en anden mand, som hjalp myndighedsmanden fra borde og sørgede sikkert for hjemtransport af fulderikken. Straks vi var blevet alene igen - nærmest efterladt temmelig chokerede - kastede vi fortøjningerne og lagde os ud for anker. Vi startede generatoren og watermakeren og fik fyldt op med vand. Efter en sun downer til at styrke os på, blev det aftensmadtid, og så var den dag gået.

Torsdag den 11. juli 2019 - Niuatoputapu, The Kingdom of Tonga:

Vi stod op til masser af solskin. Jeg startede vaskemaskinen, så vi kunne nå at få tøjet hængt til tørre, inden vi tog på land. Første stop var hos Liz & Roger for at fortælle dem om vores oplevelser med quarantine-gutten. Dernæst sejlede vi ind til molen, som ikke var særlig nem at lægge til ved og heller ikke særlig nem at komme op på. Ikke spor turistvenlig! På vej mod byen hilste vi på Sia & Nico, som stod i vejkanten. Sia præsenterede dem og fortalte, at hun arbejdede på et af de offentlige kontorer. Hun bød os på aftensmad - den lokale slags, og vi lovede at vende tilbage, når hun fik fri, så vi kunne aftale nærmere. Herefter løb vi hen til banken og fik vekslet 100 US\$ til 212,44 Pa'anga - de lokale penge. I bygningen, hvor banken lå, lå det lokale politi inde ved siden af, og på den anden side lå Immigrations og Customs. Bagefter løb vi videre ind til byen og købte et lokalt sim-kort og data. Det virker så bare ikke i iPhone, fik Kjeld bagefter at vide :(Der fra løb vi videre rundt om bjerget - en tur på vel omkring 10 km, måske lidt mere, men næsten halvdelen af turen foregik på jordvej. Vi lavede en afstikker ned til en af strandene på sydkysten: Faka'ahotaha - måske kunne man bade dér, men der var en del koraler i vandet ikke mange meter ude. Da vi var ved at være tilbage i havne"byen", havde børnene fået fri fra skole, og nogle stykker kom spænende, da de fik øje på os. Pigerne spurgte nogle gange: Where is my lollie? Vi havde godt nok læst et sted, at det skulle vi være forberedte på. Men alligevel havde vi ikke husket at tage noget slik med ind til øen. Så, desværre. Vi sejlede tilbage til båden og tog et lille hvil, inden vi igen gjorde klar til at sejle ind for at tale med Sia & Nico. Vi kom først afsted ved halv seks-tiden, og så var deres hus lukket, og der foregik et eller andet henne i kirken, så måske var de der, så vi gik blot en tur rundt i landsbyen - fulgt af en flok børn, som igen havde hænderne fremme med bemærkningen: My lollie? Ja, øv, igen ingen slikmutter. Da vi kom tilbage til fælleshuset ved havnen, var der den smukkeste sang og musik, og en ung kvinde dansede den for området så yndefulde dans. Vi talte kort med kvinden, som fortalte, at de øvede sig til det store, årlige "agricultural show", som skulle finde sted her på øen sidst på måneden. Noget tilsvarende skulle afholdes på Vava'u næste fredag. Vi sejlede tilbage til båden, inden det blev mørkt.

Fredag den 12. juli 2019 - Niuatoputapu, The Kingdom of Tonga:

Tidligt om morgenen fik vi en god regnbyge, men senere på morgenen kom solen frem. Vi vaskede en maskinfuld sengelinned, og jeg blandede dej til et franskbrød og en portion morgenboller. Kjeld rodede lidt med påhængsmotoren - den har det lidt svært med at gå i tomgang, og ind i mellem vil den heller ikke slukke, når man hiver i nødknappen. Kjeld var inde og fortælle Immigrations, at vi på grund af kraftig blæst søndag havde planer om først at sejle videre på mandag. Midt

eftermiddag kom Liz & Roger fra Serafina over og fortalte, at vi jo var inviteret til fest i aften og, at vi vidste, hvor det var. Jeg tror nok, vi var ét stort spørgsmålstegn, for vi var ikke klar over, at vi var inviteret til fest, og vi vidste da slet ikke hvor, men vi kædede det så sammen med vores invitation fra Sia & Nico til at komme hjem til dem til aftensmad, men vi havde jo ikke snakket med dem om, hvornår det skulle være. Nå, men vi besluttede i fællesskab, at vi ville prøve at sejle ind ved 17-tiden og gå hen til det hus, vi troede, Sia & Nico boede i, og så måtte vi tage den derfra. Vi sejlede hen omkring Serafina og hentede Liz & Roger og sejlede ind til molen. Da vi kom til det hus, vi mente at have fået fortalt, viste det sig at være rigtigt nok, og det viste sig at være det rigtige hus, og de ventede os i aften. Vi fik taro-blade med oksetern i kokoscream, hajkød kogt i kokoscream, taskekrabber og tapioka/maniok. Sia tændte et lille bål for at holde myggene væk. Vi inviterede dem på aftensmad i morgen aften, for datteren var vild med både, og hun spurgte, om hun måtte komme og se båden, og så kunne vi gøre gengæld og sige tak på dén måde. Liz & Roger blev naturligvis også inviteret. Vi takkede og brød op, inden det blev helt mørkt og sejlede tilbage til båden.

Lørdag den 13. juli 2019 - Niuatoputapu, The Kingdom of Tonga:

Solen skinnede lige fra morgenstunden, og vi gjorde os klar til et lille smut over til den lille, ubeboede palmeø her over for for at snorkle lidt. Vi tog dinghy'en der over, og først gik vi den korte tur rundt om øen, som kun havde ganske lidt sandstrand - resten var meget ujævnt vulkansten. Kjeld tog snorkel og finner på og fandt lynhurtigt ud af, at der var aldeles dødt og intet dyreliv rundt ved denne lille ø. Så vi sejlede tilbage til båden og spiste frokost. Derefter gik vi i gang med at forberede maden til i aften, - vi havde inviteret Sia & Nico og de to små piger om bord sammen med Liz & Roger fra Serafina. Jeg havde bagt nogle flûtes og planlagt at lave noget kylling i karry, tun i chilipasta og kokosmælk og så en portion mexicansk kødsovs. Og midt eftermiddag fik vi da lige en heftig regnbyge. Kjeld var i gang med at rense bagbords agterkahyts toiletslanger for urinsten. Klokken sytten sejlede Kjeld ind til pier'en og hentede Sia (datteren), Sia & Nico, og kort tid efter ankom også Liz & Roger. Sia & Nico havde en levende coconut crab, to grønne kokosnødder og en papaya med til os. Sia vejledte mig i at få kogt krabben. Og så skulle de naturligvis alle sammen lige se vores skønne skiw, inden vi begyndte på maden. Kjeld foreslog, at vi fik en lille portion banan is til dessert. Det var en succes det hele og en god aften. Kjeld sejlede de tre lokale tilbage til pier'en, og Liz & Roger sejlede i deres egen dinghy tilbage til deres båd Serafina.

Søndag den 14. juli 2019 - Niuatoputapu, The Kingdom of Tonga:

Vi havde fået en regnbyge i løbet af natten, men om morgenen var der solskin med en del skyer. Det lykkedes så at få et billede af nabooen/vulkanen, mens der ikke var skyer, som dækkede for toppen. Kjeld tog også en lille tur med dronen. Vi havde besluttet at deltage i én af kirkernes gudstjenester, og det blev så i dag kl. 10. Vi så undrende på de lokales beklædning: mændene bar lange benklæder og om livet bar de et vævet skørt holdt oppe af et læderbælte, og kvinderne havde lange kjoler på, og om livet bar de et vævet bælte med vævede eller snoede strimler/bånd. En af kvinderne havde et bælte lavet af poleret skal af kokosnød. Selve bæltet var cirkelformede skaller, og båndene var syet sammen af halvcirkler. Bagefter sejlede vi tilbage til båden og spiste frokost, hvorefter vi holdt siesta. Der blev sådan set ikke knoklet mere i dag, bortset fra at jeg svedte over at klippe Kjeld.

Mandag den 15. juli 2019 - Niuatoputapu, The Kingdom of Tonga:

Efter morgenmaden sejlede Kjeld ind i dinghy'en og løb hen til Immigrations og Customs for at udklarere. Vi havde kikket på adskillige vejrudsigter og besluttet, at vi ville sejle syd på i morgen, tirsdag, mod Vava'u. Jeg startede generatoren og satte en maskinfuld tøj over. Vi vinkede Liz & Roger god videre færd - de stiledede nu mod Fiji. Kjeld kom tilbage i dinghy'en og fortalte, at han havde udklareret, og at Sia arbejdede på kontoret sammen med Immigrations og Customs, og hun bad os om at komme hjem til hende efter kl. 17 - hun havde noget til os. Vi lavede ikke meget i

dag, ja, det vil sige, at Kjeld havde et par små-projekter, bl.a. afkortning af den bagerste line til ophæng af dinghy'en - der var et slidmærke tæt på blokken. Omkring eftermiddagskaffetid fik vi en kort byge, men ellers havde det holdt tørt. Vi tog et par stykker tovværk med ind til molen for at forære det til Sia & Nico, og vi fik fire små blomster lavet af - ja, det lyder, som om, Sia siger bandana leaves. En blomst til hver af vores børnebørn, og mens vi stod der, lavede hun to mere - en til hver af vores piger. De spurgte, om vi kom til Neiafu, for så ville vi måske være søde at tage en pakke af de forarbejdede blade med dertil for en af kvinderne, som havde lagt mærke til os i kirken søndag formiddag, for hendes søster boede dér, og hun sælger bladene for søsteren her på Niuatoputapu, og vi skulle den vej, og naturligvis ville vi sørge for, at søster fik pakken, som så endte med at blive til to pakker, og som tak for hjælpen fik vi en gave i form af en stor vifte flettet af palmeblade. Nico ville rigtig gerne vise os rundt på Tongatapu, når vi kom til byen Nuku'alofa dér, for hvis det kunne passe med, at vi var der om to uger, var han og lille Sia der også, så vi skulle altså kontakte ham. Da vi havde snakket lidt, sejlede vi tilbage til båden og lavede aftensmad.

Tirsdag den 16. juli 2019 - fra Niuatoputapu til Vava'u, The Kingdom of Tonga:

Morgenstunden havde ikke meget guld i mund - der var rigtig mange skyer på himlen. Vi gjorde klar til at sejle videre syd på i Kingdom of Tonga. Kl. 08:00 var vi klar og startede motorerne, hvorefter vi satte storsejl med 1 reb, lettede anker og sejlede - først mod nord ud gennem revpassagen og siden mod øst sydpå og syd på langs Niuatoputapus østkyst. Kl. 09:15 kunne vi sætte kursen direkte mod Vava'u, og så blev genuaen rullet ud, og motorerne blev stoppet. Solen skinnede ned mellem skyerne, og til en start var der lidt vind - mellem 10 og 14 kts, og søen var mellem 2 og 2 ½ m, midt eftermiddag var enkelte dog op mod 4 m. Det gik støt syd over, og når man sådan "bare" sejler, er der tid til ind i mellem at "fin-tænke", og det slog mig pludselig, at mens vi lå for anker ved Niuatoputapu, så vi ingen fugle hverken til lands, til vands eller i luften. Månen stod op ved 17 - 17:30-tiden. Solen gik ned ved 18:15-tiden, og lanternerne blev tændt. I løbet af aftenen løjede vinden, og kl. 22:25 startede vi BB motor.

Onsdag den 17. juli 2019 - mod Vava'u, The Kingdom of Tonga:

Resten af natten var der kun få skyer, så der var kun enkelte kraftigt lysende stjerner/planeter at se med en nærmest fuldmåne. Kl. 02:00 rullede vi genuaen ind - der var ingen tegn på mere vind i vente, og kl. 05:00 startede vi også SB motor og bjærgede også storsejlet. Vinden var løjet yderligere. Lidt før klokken 04:00 rundede loggen 20.000 nm :o Solen var oppe ved 07-tiden, og lanternerne blev slukket. Og nu havde søen efterhånden lagt sig, og solen skinnede mellem spredte skyer. Det holdt dog tørt. Ved halv to-tiden begyndte vi indsejlingen gennem Faihava Passage på vestsiden af Vava'u, og nu var vandet helt fladt uden dønninger. Vi sejlede helt ind til hovedbyen Neiafu, hvor vi i bugten kl. 14:30 fortøjede til en mooringbøje.

Log: 20.058 nm

Afgift: 20 Pa'anga pr. døgn for mooring

Da vi havde drukket eftermiddagskaffe, skyndte vi os hen til Customs og indklarerede. Vi fik en af medarbejderne til at ringe til det telefonnummer, der stod på de to pakker, som vi havde med fra Niuatoputapu. Vi aftalte, at vi ville være på Mango Bar kl. 17 med pakkerne. Bagefter gik vi over på frugt- og grøntmarkedet på den anden side af vejen, og i hallen i forlængelse heraf var der flere kvinder, der solgte handicraft varer, så som smykker, perler, træskærerarbejder og vævede måtter, vifter, tasker m.v. Vi sejlede ud til båden og hentede de to pakker og sejlede tilbage til Mango Bar, hvor vi købte en øl for at fordrive ventetiden. Der kom en herre - ham, hvis navn stod på pakkerne - og han fik pakkerne med, og så sad vi lige og kikkede på menukortet, hvorefter vi bestilte aftensmad. Vi bemærkede, at der rundt langs kysten blev tændt adskillige bål, og vi fandt ud af, at det var for at fejre Kongens fødselsdag - His Majesty King Tupou VI's birthday.

Torsdag den 18. juli 2019 - Vava'u, The Kingdom of Tonga:

Solen skinnede fra morgenstunden ned mellem skyerne. Da vi var færdige med morgenmaden, kom en ung gut sejlede hen til os og bad os om at gå til bådudlejningsfirmaet Moorings, som

administrerede og opkrævede afgift for fortøjning til mooringbøjerne. Vi satte dinghy'en i vandet og sejlede ind til dock'en. Vi gik rundt og udforskede byen, købte lidt grøntsager på Utukalongalu Market, besøgte turistinformationen, købte et datakort, nogle skriveskæfter, farveblyanter og almindelige blyanter plus et par andre småting. Der ud over lejede vi en bil til på lørdag, så vi kunne komme lidt rundt på øen. Vi sejlede tilbage til båden og spiste frokost. Efter frokost holdt vi en god siesta, drak eftermiddagskaffe og fortsatte siestaen lidt endnu, inden vi sejlede hen til de små bådes marina, hvor vi kunne komme af med vores affald. Sidst på eftermiddagen sejlede vi så ind til Mango Bar, hvor vi først købte en øl - denne gang en Tiki, og senere bestilte vi en pizza til deling.

Fredag den 19. juli 2019 - Vava'u, The Kingdom of Tonga:

Endnu en morgen med skyer og lidt sol. Dagen i dag var reserveret The Royal Agricultural Show 2019 på Vava'u District High School ikke mere end et par km herfra. Vi havde på turistkontoret fået at vide, at vi skulle være pænt påklædte med dækkede skuldre og knæ og, at det ville være en god idé at være der i hvert fald senest kl. 10, så vi gjorde os klar og tog afsted i god tid, og så var vi endda så heldige at få et lift af et amerikansk ægtepar, som boede her på øen. Omkring hele den store plads var der to-tre rækker af boder med alt inden for frugt og grønt, vævede og flettede måtter, bæltter, tasker og meget mere, smykker af mange forskellige slags, kager og brød, fisk og alt andet godt fra havet, møbler, kister, jamen, der var bare så meget. Da vi havde gået lidt rundt, henvendte en kvinde sig til os og fortalte bl.a., at kongen og dronningen ville ankomme kl. 11. Da tiden nærmede sig, begyndte vi at gå hen mod et af teltene med stole. En kvinde i hvidt kom hen til os og pegede på teltet efter det hvide telt, hvor de kongelige skulle sidde, men inden vi kom så langt, blev vi stoppet af politiet, for vi måtte ikke gå ud på pladsen, når vi ikke var reglementeret påklædt = Kjeld skulle have haft et vævet tæppe om livet, og jeg skulle have haft enten et vævet tæppe eller et flettet bælte med bånd/strimler, så vi gik helt bag om, og kvinden i hvidt kom igen og viste os vej og placerede os på nogle af de røde, polstrede stole med Kongens monogram broderet på stoleryggen. Spørg lige, om vi var forvirrede. Først var vi næsten ikke velkomne, hvorefter vi nærmest fik VIP-pladser. Vi overværede et show uden lige. Kongen og dronningen kom kørende ind til deres "loge"; der var korte prædikener fra forskellige præster; der var taler; der var diplom- og pokaloverrækkelser, og der var sang, dans og musik. Og der var perioder med finregn. Pludselig blev der delt mad ud til i hvert fald alle os, der sad under "vores" teltag. Vi fik en bakke med et stykke kylling, et par pølser, et kogt æg, en foliepakke med palusami med porc/beef? og nogle skiver søde kartofler. Da showet var slut, gik kongen og dronningen en runde langs boderne og hilste, inden de senere steg ind i bilen og blev fulgt ud af pladsen igen. Vi gik lidt mere rundt og kikkede, men bodholderne var begyndt at pakke ned, så vi gik tilbage og sejlede ud til båden, hvor det var tid til eftermiddagskaffe. Derefter var der tid til afslapning, og igen kom der noget finregn. Så skete der ikke meget mere den dag.

Lørdag den 20. juli 2019 - Vava'u, The Kingdom of Tonga:

Vi havde lejet en bil, som ville være til rådighed fra kl. 09:00, så efter morgenmaden skyndte vi os at pakke sammen og sejle ind til dock'en og gå hen til souvenirbutikken, som havde formidlet biludlejningen. Hun sørgede for, at vi blev hentet og kørt hen til biludlejningsfirmaet, hvor vi fik udleveret nøglerne til en sort Honda Offroader, som vi kørte afsted i. Så var det jo med at holde tungen lige i munden: der er venstrekørsel i Tonga. Vi udforskede først den vestlige del, hvorefter vi kørte nord på og siden mod øst for at stoppe ved 'Ene'io Beach Botanical Garden & Restaurant, hvor vi bestilte frokost efter først at have fået en vældig snak med indehaveren. Han var pensioneret fra det lokale Ministry of Agriculture, Food, Forest & Fisheries, og han havde faktisk været i København tre gange i forbindelse med sit job. Da vi skulle have vores frokost, kom hans kone ud med maden til os - og stor var overraskelsen - og gensynsglæden, for hun var kvinden fra i går, der havde hjulpet os med oplysningerne på pladsen om de kongeliges ankomsttidspunkt, og hun kunne faktisk kende os. Desværre var haven ikke åben - der var kun åben tirsdag til torsdag. Vi

fortsatte derfra og videre rundt på halvøerne, som var mulige at køre til, og naturligvis gjorde vi stop på en masse smukke udsigtspunkter for at fotografere. Vi nåede også lige at få en enkelt byge undervejs, så mange af vejene blev lidt smattede. Vi var tilbage i Neiafu midt eftermiddag, hvor vi afleverede bilen hos udlejningsfirmaet. Så gik vi ned til et kinesisk supermarked og købte tonic og en ny måtte til båden. Vi sejlede ud til båden og drak en lidt sen eftermiddagskaffe. Sidst på eftermiddagen sejlede vi ind til Mango Bar og købte en lille sun downer og blev opdateret på de sociale medier og fik tjekket forskellige vejrudsigter, og bagefter sejlede vi tilbage til båden og lavede aftensmad.

Søndag den 21. juli 2019 - fra Neiafu, Vava'u til Port Maurelle, Kapa Island, The Kingdom of Tonga:

Natten til i dag var våd våd våd, men morgenen bød på enkelte solstrejf og masser af hanegal. Der var mange grå skyer på himlen, så mon ikke også vi får en byge eller to i dag. Kl. 10:05 startede vi motorerne, slap mooringen og sejlede ud af bugten. Vinden her inde i "skærgården" var lige i underkanten af 10 kts. Vi stilede først syd vest over mod ankerbugten ud for Blue Lagoon Resort, men i denne vindretning så det ikke roligt ud - og der lå heller ikke andre både på dette - efter bøgerne - populære sted. Vi blev skyllet af for salt af utallige regnbyger, mens vi søgte efter andre egnede ankerpladser. Generatoren blev startet, så vi kunne starte watermakeren og få lavet vand. Vi ændrede kursen til sydøst/øst rundt om Vaka'eitu og Lape og videre rundt om Lape mod nordvest. Da vi nærmede os ankerbugten Port Maurelle, så vi, at der allerede lå to andre sejlbåde, så vi kikkede nærmere på stedet. Der var et par ledige mooringbøjer, så vi stilede mod den ene, og kl. 14:00 fangede vi med nogen besvær mooringbøjen i bugten ved Kapa Island, The Kingdom of Tonga.

Log: 20.076 nm

Afgift: gratis at ligge ved mooringen

Mooringlinen og fanglinen var viklet godt sammen, så Kjeld sprang i vandet og fik linerne viklet fra hinanden, og det viste sig, at vi havde fortøjet til fanglinen, så det fik vi med megen møje og besvær lavet om. Vi fik bagt et rugbrød, hvor jeg havde blandet dejen lige inden vi sejlede fra Neiafu. Nu var vinden så også taget lidt til, og der gik ikke lang tid, før regnen stod ned i stride strømme. Sidst på eftermiddagen stilnede det af og klarede LIDT op, og ved 18-tiden blev det sørme tørvejr.

Mandag den 22. juli 2019 - Port Maurelle, Kapa Island, The Kingdom of Tonga:

26 grader og finregn - hvad sker der lige? Nårh ja, vi er jo på den sydlige halvkugle, og dér er det vinter - brrrrr. De to andre både i bugten forlod os en ad gangen, og så havde vi bugten helt for os selv og ingen bebyggelse i nærheden, så nu kunne vi høre flere forskellige fugle synge inde i junglen. Ved 10-tiden klarede det noget op, og der kom et par solstrejf ned til os. Vinden lagde sig efterhånden en smule, så det blev helt hæderligt. Vi fik selskab af en lille motorbåd, hvor tre af besætningen var ude at snorkle, inden de atter forlod bugten. Efter frokost fløj Kjeld en lille tur med dronen, og bagefter hoppede vi i det kolde vand og snorklede en kort tur. Der var koraller og fisk at se, men ikke overvældende. Desværre var solen heller ikke helt med os, så det var måske en af årsagerne. Om eftermiddagen fik vi selskab af en motor-katamaran. Og så oplevede vi igen det utrolige i, at vejret kan skifte fra nærmest det ene øjeblik til det andet, for midt eftermiddag var samtlige skyer forsvundet, og solen skinnede jo så altså fra en skyfri himmel - herligt. Herfra, hvor vi ligger, kunne vi skue ud på vandet mellem øerne og se, at der var temmelig meget vind, som piskede skum på vandet, men vi lå meget beskyttet her inde i bugten. Sidst på eftermiddagen dukkede skyerne op igen.

Tirsdag den 23. juli 2019 - fra Port Maurelle, Kapa Island via Neiafu Harbour, Vava'u til Ha'apai, The Kingdom of Tonga:

24 grader med solskin og skyer. Der havde været tørt hele natten, og det holdt tørvejr hele dagen med masser af sol. Vi bestemte os for at sejle videre til Ha'apai, og derfor skulle vi sejle tilbage til

Neiafu for at udklarere. Så kl. 08:55 startede vi motorerne, slap mooringen og sejlede ud af Port Maurelle, Kapa Island mod Neiafu Harbour. Først sejlede vi lidt mod NV op langs Kapa Island's vestkyst, og senere sejlede vi mest mod øst - i solskin! Kl. 10:00 fangede vi en mooringbøje i Neiafu Harbour, Vava'u.

Log 20.081 nm

Vi sænkede dinghy'en i vandet for at sejle ind til Customs for at udklarere. På vej mod land opdagede vi en båd med dansk flag, så vi sejlede da lige hen for at sige hej - hilste på og snakkede lidt med Grete & Fred fra Sans Peur. Grete var dansker, men havde de seneste 40 år boet i Sverige med sin svenske mand Fred. Vi sejlede ind til småbådsmarinaen og gik som det første op og købte data hos Digicel. Her sad vi så og tjekkede vejrudsigter og bestemte os derefter til at sejle videre sydpå i eftermiddag. Vi gik derefter ned på havnen og udklarerede hos Customs. Vi handlede lidt på frugt- og grøntmarkedet og var hos et par forskellige supermarkeder for at finde smør og ost. Vi havde bemærket, at der over for markedet kunne købes is, så vi gik derhen, og på vejen fortalte en venlig kvinde, at der var "free icecream - but only today", så vi stillede os i kø og fik en mega stor portion is i en lille bitte, orange "pap"vaffel. Isen var god - uhm. I løbet af dagen havde vi wifi, så der blev korresponderet med bl.a. marinaen i Whangarei, New Zealand, hvor vi havde forespurgt om en mulig plads, mens vi tog på juleferie i Danmark. Vi fik en bekræftelse fra Shaaron på en plads til os fra 1. november 2019. Så kunne vi endelig lægge overordnede planer og give Jeanette besked. Hun vil gerne på ferie hos os :) Kl. 16:00 var vi klar til den videre færd - nu mod Ha'apai, The Kingdom of Tonga. Vi startede motorerne, slap mooringen og sejlede ud - først mod vest, siden mere mod sydvest og dernæst nærmest stik syd. Der var solskin og kun få og små skytoter. Kl. 16:18 stoppede vi BB motor og satte SB motor på ca. 2.000 RPM. Omkring klokken 17 observerede vi to hvaler, og en halv times tid senere endnu 1-2 hvaler. Hvalerne var desværre et stykke fra båden, og selv hvaler med deres adstadige tempo kan være svære at fotografere. Herefter hejste vi storsejlet med 1 reb - vi sejlede dog stadig for motor, for der var ingen vind. Solen gik ned kl.18:18, og da det blev mørkt, var der mange stjerner at se mellem skyerne. Vindhastigheden lå på omkring 5 kts. Månen stod op ca. 23:30.

Onsdag den 24. juli 2019 - via Ha'apai til Tongatapu, The Kingdom of Tonga:

Resten af natten kunne vi se både måne, stjerner og skyer, så ind imellem var månen lidt sløret. Ved syv-tiden begyndte det at lysne i øst, og senere kom solen frem mellem skyerne. Kl. 08:50 observerede vi to hvaler forude - igen desværre lidt væk fra båden. Vi kastede anker kl. 09:20 ved Pauline Rocks, Pangai, Lifuka Island, Ha'apai.

Log: 20.148 nm

Afgift: gratis at ligge for anker

Morgenen var solrig med kun ganske få og små skyer, men vi hoppede i køjen og tog en lille lur, da det ikke var blevet til megen nattesøvn. Da vi havde spist frokost, sænkede vi dinghy'en i vandet og sejlede ind for at finde Customs, så vi kunne få ordnet papirarbejdet med ind- og udklarering, da vejret skulle blive meget blæsende til weekenden, og så var det ikke en velegnet ankerplads her ved Ha'apai, så vi ville fortsætte mod Nuku'alofa, Tongatapu. Vi havde lidt besvær med at finde Customs Office, og da det lykkedes, var kontoret gabende tomt, selv om vinduer og døre stod åbne. Vi så et skilt på døren, som fortalte, at medarbejderen var ude af kontoret i går og i dag, men at vi var velkomne til at ringe. Det fik vi så en af de lokale til at hjælpe os med - vi har ingen telefon, som virker på disse kanter. Han prøvede forgæves et par gange, så vi aftalte, at vi ville gå en lille tur og så vende tilbage til Customs lidt senere. Da vi gik hen ad gaden og var kommet et lille stykke vej, stoppede en bil ved siden af os, og føreren spurgte, om det var os, der forgæves havde besøgt Customs, og det kunne vi bekræfte. Han var på vej tilbage til kontoret, så vi kunne mødes der lige om lidt. Vi fik formaliteterne i orden og kunne sejle tilbage til båden og gøre klar til videre færd. Så kl. 15:40 lettede vi anker og sejlede ud gennem revpassagen. Der var ingen vind endnu, men en del solskin. Kl. 17:50 kunne vi se og tælle i hvert fald fem hvaler, som boltrede sig et lille

stykke fra båden. Skiftede gasflaske i forbindelse med opvarmning af aftensmaden = 2 tomme flasker. Der kom heller ikke vind i løbet af aftenen. Der var dog enkelte stjerner mellem skyerne.

Torsdag den 25. juli 2019 - mod Nuku'alofa, Tongatapu, The Kingdom of Tonga:

Månen stod op ca. 00:30, og resten af natten var der en blanding af måne, stjerner og skyer på himlen. Søen var mellem ½ og 1 m oven på dønninger på omkring 2-3 m - enkelte op til 4 m. Ved 11-tiden begyndte vi indsejlingen gennem Piha Passage, Tongatapu, og vi kastede anker på ankerpladsen ved sydspidsen af Pangaimotu kl. 12:45.

Log: 20.243 nm

Afgift (samme pris uanset anker eller havneplads): 26 Pa'anga

Så sejlede vi ind i dinghy'en - ca. 1 ½ nm - til havnen og så gik den vilde heksejagt på at finde Customs for at indklarere. På havnen var et skilt med Customs på et skur, men det var lukket og låst, så vi gik lidt rundt for at spørge, og vi fik i første omgang at vide, at et stykke henne ad vejen lå i hvert fald et turistkontor, hvor vi kunne spørge. Turistkontoret fandt vi ikke, men spurgte en mand på vejen, om han vidste, hvor vi kunne finde Customs, og han sendte os langt hen ad vejen tilbage igen. Vi fandt endnu et skilt med Customs - et gabende tomt kontor - videre rundt på havneområdet, og endelig efter at have været i flere lagerbygninger lykkedes det at finde Customs. Vi fik indklareret og fik samtidig at vide, at udklarering kostede 100 Pa'anga og kunne ikke finde sted i weekenden, så da vi indtil videre på grund af vejrudsigterne havde planer om at sejle videre lørdag, skulle vi jo så udklarere i morgen, fredag eftermiddag. Vi prøvede efterfølgende at finde havnekontoret for at høre, om vi måtte sejle ind på en plads i havnen - det kunne vi godt, så hvis vi sejlede ind i havnen kl. halv fem, ville der komme nogen og hjælpe os med fortøjningerne. Så vi sejlede tilbage og hejste dinghy'en op, hvorefter vi lattede anker og sejlede ind i havnen ved halv fem-tiden. I denne havn skulle man lave en såkaldt middelhavsmooring, hvilket vil sige, at man kaster anker i bassinet og bakker ind på plads og kaster lange fortøjninger i land, så når vi skulle i land, skulle vi bruge dinghy'en, for der var ingen broer, vi kunne gå ned på. Da vi var fortøjet, sænkede vi dinghy'en i vandet og sejlede over på den anden side af bassinet og gik i land. Vi gik hen på Restaurant Billfish og bestilte først en øl, kikkede lidt på menukortet og bestilte derefter aftensmad.

Fredag den 26. juli 2019 - Nuku'alofa, Tongatapu, The Kingdom of Tonga:

24 grader og lidt solskin fra morgenstunden - for hulen, hvor er her pivkoldt. Jaja, vi havde jo vænnet os til de 34 grader :(Vi sænkede dinghy'en i vandet og sejlede over til hjørnet, hvor vi kunne lægge den og gik afsted for at udforske byen lidt. Vi gik først hen mod kongepaladset, og lidt inden vi kom dertil, opdagede vi turistinformationen, som vi først gik ind på. Vi fik lidt forskellige brochurer og kort, og desuden fik vi en beskrivelse af en to-timers gåtur rundt omkring de største seværdigheder i byen. Vi kom bl.a. forbi den eneste legeplads for børn i Tonga, The Parliament, Supreme Court House, The Royal Palace, Centenary Church eller som den ofte kaldes The Royal Church, Queen Salote College, Mala'e Kula (Royal Tombs) og Centennial Church (bygget af koralblokke i 1888). På vej tilbage spiste vi frokost på en burgerbar, hvorefter vi fortsatte hen til havnekontoret, hvor vi betalte 77 Pa'anga for de tre overnatninger - videre til Customs for udklarering - 120 Pa'anga, og derefter over på den anden side af vejen til kontoret, hvor vi kunne få tilladelse til at købe duty free diesel. Derefter over til port master for at finde ud af, hvordan vi bar os ad med at få fat i diesel - om vi kunne få det leveret ude ved båden eller, hvor vi skulle sejle hen. En vældig venlig gut ville gerne hjælpe - han kørte os først hen til ét olieselskab, Pacific, som ikke solgte og leverede mindre end 1000 l, og vi skulle bruge ca. 400 l, så vi blev kørt hen til et andet, som kunne hjælpe os, men de tog kun mod kontant betaling, så derfor måtte vi lige hen i en hæveautomat og så tilbage til olieselskabet for at betale og aftale nærmere. Medarbejderen på havnen kørte os tilbage til havnekontoret, hvor vi skulle finde ud af, hvor vi skulle sejle hen og lægge til, så de kunne køre bilen med olietønder dertil. To medarbejdere kørte afsted for at finde en kaj/pier, hvor vi kunne ligge og, som bilen kunne køre hen på. Vi ventede ved havnekontoret,

og de kom tilbage og fortalte, at vi kunne lægge til ved pier'en over for Sea Scape Restaurant, så vi skyndte os tilbage til dinghy'en og sejlede over til båden, hvor to af havnens medarbejdere ventede på os for at hjælpe med de lange fortøjningslinier. Da vi var fri, og ankeret lettet, sejlede vi over og lagde os ved pier'en, hvor de to meget hjælpsomme mænd igen hjalp med fortøjningerne. De fik hver en øl som tak for hjælpen. Og så lå vi der og ventede på, at chaufføren fra Total kom med to tønder diesel til os. Der kom tre unge mænd ved fem-tiden med to tønder á 200 l og begyndte med håndkraft at pumpe diesel i tankene på båden. Vi var lidt spændte på, om alle 400 l diesel, som vi på forhånd havde betalt for, kunne være der. Der var ganske få liter mere, end der kunne være i tanken, så det blev pumpet over i en tom reservedunk. Da alt dette var overstået, var jeg en smule udmattet, så Kjeld skyndte sig at invitere på aftensmad ude byen. På med lange ærmer og lange bukser og så på jagt efter et spisested. Vi gik hen i byen og faldt ind på Friends Café og købte aftensmad og en "lille" øl. Mums :) Da vi kom hjem - efter at have forceret adskillige vandpytter - det regnede nemlig og havde regnet hele aftenen - igen kikkede vi for sjov skyld på, hvor langt vi egentlig havde gået i dag: 16,7 km og 25.410 skridt. Tror da pokker, mine små fusser var trætte. I løbet af dagen fik vi et par byger, og vi så i det hele taget ikke meget til solen.

Lørdag den 27. juli 2019 - fra Nuku'alofa, Tongatapu, The Kingdom of Tonga til Fiji:

Det bliver værre og værre: 21,5 grader fra morgenstunden. Det har regnet hele natten, og det regnede stadig. Og vi havde booket en rundtur med guide her på øen fra kl. 9 til senest 13, hvor vi gerne skulle være tilbage ved båden for at gøre klar til at sejle. Det regnede stadig, da Missie, chaufføren kom og hentede os. Første stop var ved Bounty's anker og mastetoppen plus to kanoner - Bounty som i Mytteriet på Bounty og kaptajn Bligh. Derefter kørte vi mod øens østligste del og op på den østlige nordspids, hvor yderligere fire passagerer - far, mor og to drenge - stod på. På den nordlige vestkyst stoppede vi og så Abel Tasman Monument. Da vi kørte videre der fra, kom vi hen til og stoppede ved et træ, hvor der hang flere flying foxes. Vi kørte syd på igen og nu på vest- og sydkysten. Vi så Tsunami Rock - en meget, meget stor klippeblok, som var skyllet langt ind på land på vestkysten. Næste stop var ved en lang strækning med Blowholes. Det var helt fantastisk sådan en dag som i dag med godt gang i dønningerne. Vi kørte forbi den berømte palme - en tre-hovedet kokospalme. Chaufføren Missie købte grønne kokosnødder - uden skallen. Gad vide, om vi får mulighed for at smage dem - de blev lagt i bagagerummet. Så stoppede vi ved kysten, hvor Captain Cook gik i land på Tonga. Bagefter kom vi hen til Terrace Tombs. To store kongelige gravpladser, hvor historien fortæller, at når kongen døde, valgte alle hans betroede mænd at lade sig begrave sammen med deres døde konge. Stenene på gravpladserne var meget store, men udgravninger havde også vist, at Kongens mænd var meget større, end mennesker i dag. Næstsidste stop gjorde vi ved Stenporten på øens østlige kyst i den historiske park, Ha'amonga 'a Maui. Porten - fortælles det - kunne være indgangen til det kongelige palads. Vi kørte hen forbi gravstedet med Sione Aleki - the King of Ukulele. Nu kørte vi langs havet på nordkysten og stoppede og spiste frokost under et halvtag (på grund af regnen) - chaufførens hustru havde lavet taro blade med corn beef, tapioka og breadfruit. Vi kørte tilbage til båden, hvor vi ankom kl. 13:20. Vi fik to af kokosnødderne. Tak for en god tur på trods af silende regn på hele turen. Så gjaldt det klargøring af diverse dokumenter, som skulle sendes til Fiji tre døgn inden ankomst. Vi vidste, at dokumenter var udfyldte, men vi kunne ikke genfinde dem. Jow - pludselig lykkedes det, og alle filer, kopi af pas og kopi af foto af båden blev sendt i fire e-mails, og allerede den anden e-mail blev besvaret med meldingen om, at postkassen var fuld, så e-mailen kunne ikke leveres. Nå! Vi skyndte os derefter hen i supermarkedet for at bruge de sidste Pa'anga. Tilbage til båden, hvor vi kl. 16:20 startede motorerne, slap fortøjningerne og sejlede ud af havnen. Vi satte storsejl med 1 reb. Men her inde mellem rev og øer var der ingen vind, så motorerne kørte stadig. Og så sidder man her oppe under biminien med alle telt-siderne på, lange bukser, to bluser og jakke i silende regn og længes efter sol og varme. Til at begynde med var der ikke megen vind at

gøre godt med, så vi sejlede på SB motor med 2.000 RPM. Klokken lidt i otte om aftenen kom der dog lidt vind, så vi rullede genuaen ud til BB og stoppede motoren. Det var mørkt, og det regnede. Omkring kl. 22 var der et kort ophold i regnvejret. Allerede kl. 22:30 startede vi igen den ene motor og rullede genuaen ind, for vinden var løjet og gået i nord. Det varede så kun en halv times tid, hvorefter genuaen atter blev rullet ud til BB, og den sidste time inden midnat skød vi en god fart - mellem 7,5 og 9,5 kts i ca. 16 kts vind. Ved midnatstide løjede vinden igen, så motorerne blev startet, og genuaen rullet ind.

Søndag den 28. juli 2019 - mod Fiji:

Kl. 01:15 rullede vi genuaen ud og stoppede motorerne. Det fortsatte med natsort mørke og regnvejr til hen ad 05-tiden. Først ved 07-tiden begyndte det at lysne, men vi så ikke noget til solen, for der var tæt skydække. Morgenstunden viste temperaturer på 25 grader, overskyet, men tørvejr. Vi kunne på plotteren se AIS'en fra adskillige fiskefartøjer, og vi var nødt til at vige for to af dem. Vi kunne se på deres MMSI-nummer, at de var fra Taiwan. Dagens vejr: sol med en del skyer, vindhastigheder mellem 4 og 8 kts fra lidt skiftende retninger, søen var på mellem 1 og 1 ½ m oven i dønninger på op til 4 m. Det havde nærmest ikke været ordentlig lyst, så lanternerne blev tændt kl. 17:35. Solen kunne skimtes en smule, inden den forsvandt bag skyerne langs kimmingen ca. 18:30. Omkring klokken 20 kom der lidt vind, og vi rullede genuaen ud og stoppede motorerne. Det var bulder mørkt, og ved 22-tiden fik vi også lige en regnbyge. Derefter kom stjernerne frem.

Mandag den 29. juli 2019 - mod Fiji:

Resten af natten var der god vind - nærmest halvvind - med en vindhastighed på mellem 13 og 15 kts - enkelte korte perioden på op mod 20 kts. En lille, tynd måne stod op ved 05-tiden. Der var 28 grader fra morgenstunden - nu var det næsten humane temperaturer igen. Og det var tørvejr med en del blå himmel at skue. I formiddagstimerne sejlede vi gennem Oneata Passage, som ligger i en atol med en del motu'er lige godt og vel halvvejs mod Fiji. Solen kom skisme også frem mellem skyerne, som forude var lidt tættere end agterude. Det ændrede sig i løbet af dagen til at være tæt skydække. Hen under aftentide fik vi skisme da lige noget regnvejr ind over, og da solen var gået ned, blev det bare mørkt. Vinden var løjet yderligere, hvilket vi godt nok havde set på flere vejrudsigter, så det blev til en del (læs: al for meget) motorsejlad. For at få brugt vores bananer, papaya og ananas hjalp vi hinanden med at producere banan-is, piña colada-is og papaya-sorbet - i stedet for melon brugte vi papaya. Der kunne nemlig være problemer forbundet med at have friske frugter om bord ved ankomst til Fiji.

Tirsdag den 30. juli 2019 - mod Fiji:

Resten af natten var der overskyet - der var i hvert fald ingen stjerner at se. Da det begyndte at lysne, kunne vi se, at der var overskyet, så en solopgang fik vi ikke at se. Her til morgen havde temperaturen sneget sig op på 31 grader :)), der var overskyet og med meget fugt i luften efter flere regnbyger i løbet af natten. Lidt efter kl. 09 begyndte vi indsejlingen til havnen, og kl. 10:20 havde vi med assistance fra en af havnefolkene fortøjet til den anviste mooring mellem Nawi Island og Savusavu, Vanua Levu, Fiji.

Log: 20.663 nm

Afgift: 15 Fiji\$ pr. døgn/90 Fiji\$ pr. uge

De unge mennesker på den amerikanske katamaran tæt på os kom hen og hilste på, da de sejlede ind mod land. De fortalte bl.a., at de ikke havde haft ubehagelige overraskelser med myndighederne, selv om de også havde haft for meget vin og spiritus om bord, så vi var forhåbningsfulde. Klokken lidt over 12 fik vi besøg af sundhedsmyndighederne og quarantine i én og samme person, Kharishma fra Ministry of Health - regningen var på 163,50 Fiji\$ (1 Fiji\$ = 3,15 DKR). Caroline fra Bio Security - regning på 85,02 Fiji\$ - og en herre fra Customs, som tillige varetog opgaverne for Immigrations - regning på - ja, vi har faktisk endnu ikke fået en regning. Da den venlige herre fra Customs i papirerne, vi havde udfyldt på forhånd, så, at vi havde mange liter vin og alt for mange liter spiritus om bord, var han lige ved at få et hjertetilfælde, men efter meget

alvorligt at have repeteret reglerne for os, ville han alligevel godt gøre en undtagelse og ikke opkræve told mv. Flinker fyr! Og så begyndte det at regne, så jeg piskede rundt og lukkede alle luger, for dem havde vi åbnet alle sammen, mens solen skinnede fra en nærmest skyfri himmel. Da alle formaliteter med myndighederne var på plads, sejlede Kjeld ind og købte data. Vi havde ønsket en anden mooring, hvor der var plads til at svinge nærmest hele vejen rundt, uden at ramme andre både, så vi fik mulighed for at flytte til mooring nr. 14. Og så gik denne første dag i Fiji.

Onsdag den 31. juli 2019 - Savusavu, Vanua Levu, Fiji:

Det havde været regnvejret det meste af natten, men her til morgen var der nu tørvejr og 28 grader. Og vi kunne nyde de mange skønne fuglestemmer inde fra mangroven. Himlen var godt nok meget grå, og der lå en tyk dis over trætoppene. Jeg blandede dej til et franskbrød og en portion morgenboller. Vi fik også lige vasket et par maskifulde tøj. Derefter tog vi ind til dock'en og gik først hen for at betale regningen hos BioSecurity, dernæst regningen hos Ministry of Health. Bagefter fandt vi Customs, men pigerne på kontoret var uforstående, da vi sagde, at vi kom for at betale regningen for indklareringen, så vi ville få en e-mail med nærmere besked. Så gik vi ind i et supermarked, Max Val-U, hvor vi købte ris og saft. Til sidst henvendte vi os på marinekontoret for at få en såkaldt cruising permit. Vi udfyldte en ansøgning og skulle vende tilbage i morgen mellem 10 og 11. Vi sejlede ud til båden og drak en sen eftermiddagskaffe. Lidt senere sejlede vi i finregn ind igen for at købe en sun downer på baren på havnefronten, og bagefter sejlede vi hjem og begyndte at lave aftensmad. Om aftenen kom der flere regnbyger.